

Uchwała Nr XVIII/229/12
Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle
z dnia 31 stycznia 2012 r.

w sprawie wniesionej dnia 16 listopada 2011 r. za pośrednictwem Wojewody Opolskiego **skargi Pani (...)***, dotyczącej *nieprawidłowej interpretacji, przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr III/7/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu, w zakresie samowolnego i bezprawnego poszerzenia przez Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu działalności o usługi pogrzebowe.*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 240 i art. 227 w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.²⁾), Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwała, co następuje:

§ 1. Z przyczyn określonych w uzasadnieniu prawnym i faktycznym stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uznaje skargę za bezzasadną.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle zobowiązując ją do przesłania skarżącej odpisu niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 62, poz. 558, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz.1458, z 2009 r. Nr 52 poz.420 i Nr 157 poz.1241, z 2010 r. Nr 28 poz. 142, poz.146, Nr 106 poz. 675 i Nr 40 poz.23 oraz z 2011 r. Nr 117 poz.679, Nr 134 poz.777 oraz Nr 21 poz.113;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 169, z 2005 r. Nr 78, poz. 682, Nr 181, poz. 1524 i Nr 64, poz. 565, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 254 poz.1700 i Nr 182 poz.1228 oraz z 2011 r. Nr 6 poz.18, Nr 34 poz.173 oraz Nr 106 poz.622.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie wniesionej dnia 16 listopada 2011 r. za pośrednictwem Wojewody Opolskiego **skargi Pani** (...)*, dotyczącej *nieprawidłowej interpretacji, przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr III/7/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu, w zakresie samowolnego i bezprawnego poszerzenia przez Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu działalności o usługi pogrzebowe.*

1. W myśl art. 7 ust. 1 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy cmentarzy gminnych.

2. Zasady zarządzania cmentarzami opisane są w:

- ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 1933 r. Nr 39, poz. 311, z późn. zm.).

3. Na podstawie art. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236) gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formie samorządowego zakładu budżetowego w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w szczególności zadań o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

W myśl art. 14 pkt. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) zadania własne z zakresu samorządu terytorialnego z zakresie cmentarzy mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe.

4. Zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 Uchwały Nr III/7/10 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu, zwanego dalej Zakładem, przedmiotem działalności Zakładu jest:

- 1) zarządzanie cmentarzami komunalnym oraz obiektami znajdującymi się na ich terenie,
- 2) określanie potrzeb w zakresie zakładania, rozszerzania i zamykania cmentarzy komunalnych oraz uczestnictwo w opracowywaniu programów tych działań,
- 3) udział w kontrolowaniu prawidłowości i terminowości wykonywania budowy, rozbudowy i remontów cmentarzy komunalnych oraz obiektów i urządzeń znajdujących się na ich terenie,
- 4) prowadzenie racjonalnej polityki terenami cmentarzy komunalnych poprzez przygotowywanie z wyznaczeniem miejsc pod groby ziemne i murowane zgodnie z planem zagospodarowania cmentarza,
- 5) utrzymywanie we właściwym stanie technicznym i użytkowym obiektów i urządzeń znajdujących się na cmentarzach komunalnych (domy przedpogrzebowe, chłodnie, WC, studnie, ogrodzenia, budynki, alejki, kwatery grzebalne) oraz pielęgnacja zieleni na terenie cmentarzy komunalnych,
- 6) współpraca z konserwatorem zabytków i organami właściwymi w sprawach ochrony przyrody w zakresie ewidencjonowania, konserwacji i remontów obiektów zabytkowych i cennych przyrodniczo, zlokalizowanych na terenie cmentarzy komunalnych,.
- 7) opracowywanie projektów regulaminów dotyczących zasad korzystania z obiektów, urządzeń i terenów cmentarzy komunalnych,
- 8) wskazywanie osobom uprawnionym do pochowania zwłok, miejsc pochówku na cmentarzach komunalnych,
- 9) weryfikowanie uprawnień osób chowających zwłoki do ich pochowania w grobach na cmentarzach komunalnych,
- 10) odpłatne kopanie grobów, budowa części podziemnej grobów murowanych, organizowanie pochówków zwłok, szczątków zwłok i prochów ludzkich, zasypywanie grobów oraz otwieranie i zamykanie grobów murowanych na cmentarzach komunalnych,
- 11) prowadzenie i przechowywanie ksiąg cmentarnych,
- 12) ogłaszanie raz w roku w lokalnych środkach masowego przekazu komunikatu o upływie dwudziestoletniego okresu nienaruszalności grobów usytuowanych na cmentarzach komunalnych i o obowiązku uiszczenia opłaty przewidzianej za pochowanie zwłok w celu przedłużenia tego okresu na dalsze dwadzieścia lat,
- 13) zwracanie się do organów Gminy właściwych do ustalania opłat za pochowanie zwłok na

cmentarzach komunalnych oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń znajdujących się na cmentarzach komunalnych z propozycjami co do wysokości tych opłat, a także ich pobieranie w wysokości ustalonej przez właściwe organy Gminy.

Zgodnie z załącznikiem do Uchwały Nr IX/110/11 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Funkcjonowania Cmentarzy Komunalnych w Kędzierzynie-Koźlu (Dz. U. Woj. Op. Nr 76, poz. 946) pod nazwą „Regulamin funkcjonowania cmentarzy komunalnych w Kędzierzynie-Koźlu” wprowadzono zasady i tryb korzystania z cmentarzy komunalnych na terenie Kędzierzyn-Koźla. W części IX tego regulaminu określono m. in. zasady świadczenia usług pogrzebowych.

5. Skarżąca w swojej skardze zarzuca Prezydentowi Miasta Kędzierzyn-Koźle nieprawidłową interpretację Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr III/7/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu, w zakresie samowolnego i bezprawnego poszerzenia przez Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu działalności o usługi pogrzebowe. W treści skargi Pani (...) * wymienia tablicę informacyjną wywieszoną w miejscu siedziby Zakładu przy ul. Bałtyckiej 2 jako źródło jego działalności. Na tablicy poza danymi teleadresowymi wymieniono odrębnie:

1) usługi cmentarne w postaci:

- rezerwacji grobu lub grobowca,
- pochowania zwłok,
- korzystania z Sali deportacyjnej,
- korzystanie z domu przedpogrzebowego,
- przechowywania zwłok w chłodni,
- konduktów żałobnych,
- ekshumacji zwłok,
- opieki nad grobami,
- oprawy grobów,
- pośrednictwa w zamawianiu grobowców, pomników, nagrobków,

2) usługi pogrzebowe w postaci:

- przygotowywania zwłok do pogrzebu,
- przewozu zmarłych w kraju i zagranicą,
- sprzedaży akcesoriów pogrzebowych (trumien, krzyży, tabliczek, klepsydr, wieńców, wiązanek, palm, zniczy),

- organizowania autokarów do obsługi pogrzebów,
- fotografowania i wideofilmowania,
- organizowania orkiestry pogrzebowej,
- organizowania stypy.

Zdaniem Skarżącej Zakład niezgodnie z przepisami prawa świadczy usługi pogrzebowe.

6. Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle ma obowiązek przestrzegać przepisów:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 1933 r. Nr 39, poz. 311, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236),
- Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr III/7/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu.

Ustawowym obowiązkiem gminy jest utrzymywanie cmentarzy w celach zgodnych z przepisami sanitarnymi odnoszącymi się do chowania zmarłych oraz zapewnienie im i ich rodzinom należytego szacunku i godności, w związku z czym wszystkie nakłady na utrzymywanie cmentarza przekraczające zakres zwykłego zarządu pokrywać będzie gmina. W zakresie pochówku zmarłych wzajemnie oddziałują na siebie dwa rodzaje rynków (przy zachowaniu reguł konkurencji i prawa antymonopolowego w zakresie realizacji przez gminę jej zadań własnych) tj. rynek usług cmentarnych i rynek usług pogrzebowych.

W zakresie usług cmentarnych, do władztwa prawnego gminy należy świadczenie tych usług na rzecz lokalnej wspólnoty oraz umożliwienie jej członkom korzystanie z cmentarza i jego urządzeń w związku z pochówkiem zmarłych. Specyficzną cechą usług cmentarnych jest zabezpieczenie prawidłowego wykonania szczególnego rodzaju czynności, jakimi są przygotowanie do pochówku, pochówek zmarłego, przygotowanie miejsc pochówku, wykopanie i uformowanie grobu, ekshumacja zwłok i szczątków ludzkich, załatwianie formalności administracyjnych związanych z pochówkiem.

Rynek usług pogrzebowych świadczonych na indywidualne zlecenie klientów obejmuje terytorialnie obszar Gminy Kędzierzyn-Koźle, w obrębie której usługi pogrzebowe świadczą

również inne firmy pogrzebowe. Gmina organizując sprawy związane z zagwarantowaniem miejsc pochówku dla członków lokalnej wspólnoty występuje w dwóch rolach jako podmiot prawa publicznego (wykonywanie zadań własnych na rzecz wspólnoty), oraz jako właściciel nieruchomości zgodnie z art. 140 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle nie dokonywał żadnej interpretacji przepisów Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr III/7/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu, która zawiera czytelne regulacje oparte o powszechnie obowiązujące przepisy prawa, nie budząc wątpliwości Wojewody wykonującego uprawnienia organu kontrolującego legalność uchwał organów stanowiących gminy.

W świetle powyższego stanu prawnego i faktycznego Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle nie znajduje podstaw do potwierdzenia **zarzutów nieprawidłowej interpretacji, przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle**, Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle Nr III/7/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu, w zakresie samowolnego i bezprawnego poszerzenia przez Miejski Zakład Cmentarny w Kędzierzynie-Koźlu działalności o usługi pogrzebowe postawionych w skardze i uznania skargi na Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle za zasadną.